

آموزش تکنیسن داروخانه

یک ضرورت

دکتر زبیده حسینی نسب

کارشناس اداره کل داروی وزارت بهداشت

سایرین در امور فنی داروخانه در حضور یا در غیاب مسؤول فنی آن تصویب شده است که توسط بازرسین داروخانه‌ها (دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر کشور) پیگیری می‌شود.

تاکنون اطلاعات دقیقی در مورد تعداد شاغلین در داروخانه (به جز مسؤول فنی و موسس) و وضعیت جسمانی، تحصیلی و آگاهی‌های فنی آنان برای اشتغال در داروخانه در دست نیست و نظارت‌های استانی تنها در جلوگیری از تخلفات مربوطه و شکایات مردمی به دانشگاه‌های علوم پزشکی صورت می‌گیرد.

از سوی دیگر با توجه به ماده دوم فصل اول

با بررسی عملکرد داروخانه‌ها در پنج سال گذشته در می‌یابیم حدود ۱۱ درصد تخلفات گزارش شده داروخانه‌های کشور مربوط به دخالت نادرست تکنسین داروخانه (فن‌ورز دارویی) در امور فنی داروخانه خصوصاً در غیاب مسؤول فنی آن است. از طرف دیگر عدم آگاهی فردی که به صورت تجربی در داروخانه برای کمک به مسؤول فنی و سایر امور داروخانه به کار گمارده می‌شود گاهی صدمات جبران‌ناپذیری به ارایه خدمات دارویی داروخانه و سلامت عمومی جامعه وارد می‌نماید.

البته قوانین بازدارنده مشخصی در قانون تعزیرات حکومتی امور بهداشتی درمانی در خصوص دخالت

قانون مربوط به مقررات امور پزشکی، دارویی، مواد خوردنی و آشامیدنی کسانی که تحت نظر مسؤول فنی در داروخانه فعالیت می‌نمایند باید واجد صلاحیت بوده و از افراد آموزش دیده باشند.

هم‌چنین بر اساس برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، دولت مکلف شده است در جهت توانمندسازی سرمایه‌های انسانی و نیروی کار کشور با توجه به تجربیات جهانی و داخلی اقدام نموده و با هدف کاهش مخاطرات سلامتی در محیط کار به منظور حفظ و ارتقای سلامت احاد جامعه برنامه‌های ویژه‌ای برای آموزش مهارت‌های شغلی طراحی کند.

■ تجزیه و تحلیل وظایف

درک بهتر وظایف شغلی فن‌ورز دارویی مستلزم آن است که اجزای تشکیل‌دهنده هر وظیفه مشخص گردد و درجه اهمیت آن در انجام هر وظیفه مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد که این مهم به شناسایی بهتر مراحل انجام کار و آگاهی از میزان اهمیت نسبی هر یک کمک می‌کند. درجه اهمیت هر وظیفه به میزان فراوانی تکرار آن و درجه دشواری انجام و یادگیری آن و تخصصی بودن اقدام به آن وابسته است. هم‌چنین برای تعیین توانایی‌های مورد نیاز شغلی باید وظایف عمومی و اختصاصی نیروی کار مدنظر قرار گیرد.

■ مهارت‌های شغلی

علاوه بر مسؤولیت‌هایی که موسس و مسؤول فنی داروخانه طبق شرح وظایف خود در آئین‌نامه داروخانه‌ها و با رعایت ضوابط علمی و حرفه‌ای مربوطه به عهده می‌گیرند، همه کارکنان در بالا بردن کیفیت ارائه خدمات در داروخانه مشارکت دارند و بایستی اطلاعات مورد نیاز شغلی و توانایی‌های لازم را کسب نمایند. هم‌چنین داشتن اطلاعات مربوط به قوانین کار، مقررات و آئین‌نامه‌های مرتبط حرفه‌ای از ضرورت‌های آموزشی آنان است. با توجه به مکانیزاسیون داروخانه‌ها مهارت‌های آموزشی بکارگیری رایانه و آشنایی با برنامه نرم‌افزاری مربوطه را هم باید پیش‌بینی نمود.

■ مشخصات کارآموز

میزان تحصیلات و آشنایی کارآموز با زبان

■ دلایل نیاز

همانطور که می‌دانیم اکثر شاغلین در داروخانه بنا به کسب تجارب فردی و آموزش‌های اولیه سلیقه‌ای در داروخانه به کار گمارده شده‌اند و با توجه به نیاز محل اشتغالشان به طور غیرمستقیم آموزش‌های لازم را کسب کرده و بر اساس توانایی‌های شخصی خود وظایفی را در داروخانه به عهده می‌گیرند.

تحت نظارت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی این دوره‌ها برگزار شود و مجوز لازم برای اجازه اشتغال متقاضیان در داروخانه داده شود.

البته باید اهمیت فعالیت تکنسین داروخانه تحت نظارت مستقیم مسؤول فنی را در نظر داشت و برای تخصصی نمودن کار وی به دور از دخالت در امور فنی داروخانه اهتمام ورزید. هم‌چنین آموزش‌های لازم را با هدف افزایش سرعت، دقت و کیفیت ارائه خدمات در زمینه مهارت‌های شغلی وی ترتیب داد.

شود. هم‌چنین باید آگاهی عمومی فرد را نسبت به مواد بهداشتی و ملزومات پزشکی افزایش داد که این مساله کمک موثری در بهبود خدمات جنبی داروخانه و رضایت‌مندی مراجعین می‌نماید. هم‌اکنون این مهم بصورت پراکنده توسط سازمان فنی حرفه‌ای کشور صورت می‌گیرد و برخی دانشگاه‌های علوم پزشکی برای آشنایی بیشتر کارکنان رسمی داروخانه‌های وابسته به دولت دوره‌های آموزشی لازم را بصورت آموزش ضمن خدمت برگزار می‌کنند. هم‌چنین با ابلاغ رسمی مراتب به انجمن داروسازان ایران عناوین آموزشی مرتبط و چگونگی اجرای آن در هماهنگی با سازمان فنی و حرفه‌ای مشخص گردیده ولی هنوز به مرحله اجرا نرسیده است.

خارجی، وضعیت و سلامت کافی جسمانی و بهداشت عمومی، رفتار اجتماعی و هوش فرد برای انجام وظایف شغلی وی باید مدنظر قرار گیرد. از طرف دیگر انجام بهینه هر خدمتی علاوه بر داشتن مهارت‌های تخصصی، با بکارگیری رفتار و سوابق اجتماعی مناسب میسر می‌گردد و تکنسین داروخانه باید از چگونگی برخورد با همکاران و بیماران و مراجعان داروخانه و روش‌های ایجاد ارتباط موثر آگاه شود.

بنابراین تکنسین داروخانه نیاز به گذراندن یک دوره آموزشی تایید شده دارد تا در موارد فوق‌الذکر و با وظایف اختصاصی خود در داروخانه نظیر چگونگی جابجایی، نگهداری و چیدمان مناسب دارو در داروخانه و بسته‌بندی، برچسب‌زنی، نسخه‌خوانی و نسخه‌پیچی (تحت نظارت مسؤول فنی) آشنا

منابع

۳. راهنمای تدوین برنامه‌های درسی و استانداردهای مهارت و آموزشی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، معاونت پژوهش و توسعه وزارت کار و امور اجتماعی، ۱۳۸۲
4. Welcome to the California Board of Pharmacy Website J PDF p: 37-39, 59, 127. 130

۱. قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، هادی طالع خرسند، ۱۳۸۴
۲. مجموعه قوانین و مقررات دارویی ایران، دکتر عباس کبریایی‌زاده، دکتر شهریار اسلامی‌تبار، دکتر محسن خطیبی، ۱۳۸۲

